

CURIER DE LUCRU

— Nu aveți impresia că în literatura noastră polițistă circula unele clișee? (Schema clasică a bienelei care învinge răul, subiectele tip).

— Dacă vă referiți la felul înfrunzierii atunci într-adevăr există clișee. Nu numai la noi ci în general în toată literatura polițistă există clișee care constituie nucleul pe baza cărui se încheagă un roman polițist. Clișee nu există numai în literatura polițistă, ci în general în literatură, cîteva clișee unii chiar unul singur: „un băiat iubea o fată. Schema anii nu interzice însă capodopera. Părerea mea este că nu clișeele sunt acele care conferă unui roman valoarea unui roman polițist, ci talentul autorului privit acțiunea din două aspecte: talentul literar comun scriitorilor adevărați și talentul sau dacă vreți, îndemnul acestuia de a aborda genul polițist.

— Deci considerați că există o deosebire între scriitorii în general și autorii de romane polițiste în special?

— Da... Cred că nu orice scriitor talentat poate să scrie literatură polițistă. În schimb, cred, că un scriitor autentic de literatură polițistă poate să scrie și altfel de literatură. Unul scriitor de literatură polițistă i se cere în primul rînd să bogată imaginație, fiindcă romanul polițist este produsul imaginației în întregime, chiar dacă pornește — și uneori pornește — de la un fapt real.

O operă literară sintetizează experiența de viață a autorului respectiv. Dar o carte polițistă nu sintetizează în nici un caz experiența de viață a scriitorului. Nu trebuie să comită o crimă, să facă parte dintr-o bandă de traficanți, să devină spargător de tașe internaționale ca să poți scrie un bun roman polițist. Tocmai de aceea se cere o invenție deosebită din partea scriitorului, mai ales dacă avem în vedere că în romanul polițist modern (fără a-l transforma într-un roman psihologic), autorul trebuie să intre puțin în pielea celui care „conduce ancheta, dar și în cea a criminalului, infractorului. Deci invenție dublă de o structură logică foarte riguroasă, precum și de un simț al observației pentru amănuntul de o anumită natură, simț condiții

fără de care nu se poate scrie literatură polițistă. Și dacă e vorba de clișee înțelese ca inerții și prejudecăți, clișeele constă în maniera în care citeodată este abordat genul ca divertisment. E drept, Graham Greene și-a subintitlat romanul polițist „Divertisment“ dar divertismentul la el nu constă într-un divertisment de efort ci în divertisment de preocupare. Fîind unul dintre reprezentanții activi ai genului la noi în țară mi-am dat seama de dificultatea lui și niciodată n-am început o carte cu intenția de a mă destinde, ci cu

Romanul polițist a cunoscut mai ales din 1930 o evoluție continuă. Datorită acestui fapt, un roman de Graham Greene, de Dashiell Hammett sau de Peter Cheney seamănă puțin cu romanele clasice ale genului, gen Agatha Christie. S-a ajuns astfel la romanul polițist clasic, psihologic, paradig, romanul angosai, romanul enigmatice. Felul cum este prezentat personajul pozitiv în cărțile autorilor moderni diferă. Eroul pozitiv într-un roman polițist este de fapt detectivul, care nu este prezentat ca un om excepțional, ideal, ca la Conan Doyle, A. Christie, Do-

și anume aceea că de cele mai multe ori detectivii nu sînt prezentați numai în activitatea lor de urmăritori și mai puțin ca oameni.

— Vedeți (credeți că ar fi bine venită) perspectiva elaborării unei serii de romane polițiste cu același erou care să devină un model pentru tineret? (Așa cum în literatura occidentală este James Bond, Baronul) etc.

— Bineînțeles. De altfel, am încercat-o cu două personaje pe care le-am urmărit în mai multe volume: Căpitanul de miliție Petre Ovezea și ofițerul Duce Mănăila. Primul apare în romanele „Urmărirea abia începe“, „Enigma profesorului Regeș“, al doilea în „Fiul lui Monte Cristo“, „Căpitanul de cursă lungă“ și „Doamna în mov“.

— Pe ce linie credeți că ar trebui să meargă romanul polițist, pe aceea a romanelor cu dominantă psihologică (A. Christie, Georges Simenon) sau pe acțiunea trepidantă rezolvată prin inteligența eroului ca la Conan Doyle?

— Așa cum am mai arătat, genul polițist nu are la noi tradiție. În țările cu veche tradiție a genului formula clasică e considerată ca depășită. Noi însă nu putem spune că structura clasică a romanului polițist nu ne mai satisface. Modalitățile noi ale romanului din apus au fost generate de condițiile specifice ale țărilor respective. Tînăra noastră literatură polițistă utilizează acea modalitate care se potrivește cel mai bine cu realitățile lumii noastre. Nu ne putem însuși unele din modalitățile confrărilor din apus nu din conservatorism ci fiindcă acele procedee oglindesc alte realități. În literatura polițistă din occident dispăre optimismul în locul căruia apare fatalitatea, angosaa, cruzimea, terifianta, scabrosul, sexualismul exacerb. Bineînțeles că autorii români de literatură polițistă nu pot fi receptivi la asemenea inovații. Nu trebuie să pierdem din vedere una din sarcinile majore ale literaturii noastre în general care este latura ei educativă.

— La ce anume lucrați în prezent?

— Am predat la Editura de literatură un volum de nuvele intitulat: „Adevărul despre Luca Cristogel“ iar la Editura militară o povestire „Și a fost din nou o dimineață“. Datorz cititorilor continuarea cărții „Doamna în mov“.

ALINA POPOVICI

Cu Theodor Constantin despre: PERSPECTIVELE ROMANULUI POLIȚIST

toată seriozitatea. După părerea mea, nu clișeele deranjează, ci abordarea clișeistică. În literatura polițistă modernă se tînde către o imbogațire a formulelor în raport cu cele clasice. Aceste noi formule nu au fost înseși de literatura noastră polițistă. Dar aici ar trebui să punem problema modalităților de a aborda a genului.

— De ce personaje pozitive în romanele polițiste sunt trebuie să fie oameni perfecți?

— Dacă în literatura beletristică obișnuită, care este mult mai „bătrînă“, înținem o asemenea deficiență, putem înțelege situația literaturii polițiste care nu are nici măcar vîrsta de 10 ani, făcînd abstracție de încercările cele mai multe deosebite, mai vechi. Aici cred că trebuie să revin asupra modalităților de abordare a unui roman polițist.

rothy Savrs, Ellery Queen, S. A. Steeman etc. Dar s-au scris cărți în care nu există detectiv, sau nu mai este personaj principal. („Predestinație“ de F. Iles), ci este doar un simplu funcționar plătît să descopere infractorul. În acest fel el lucrează fără pasiune considerîndu-i pe delincvenți necesari, întrucît îi asigură existența.

Putem noi să-i prezentăm așa cum face Dashiell Hammett, ca pe niște funcționari plătiți? În altă ordine de idei cred că numai în cărțile slabe detectivii sînt prezentați ca oameni perfecți. În cărțile bune ei nu știu totul de la început, pun ipoteze, verifică piste, le abandonează fiindcă sînt greșite și abia la sfîrșit datorită nu exclusiv unor calități deosebite, ci a unei munci colective izbutesc să facă înofensiv pe infractor. Există, ce e drept, o defecțiune

Muntence la Cimpul lui Neag.

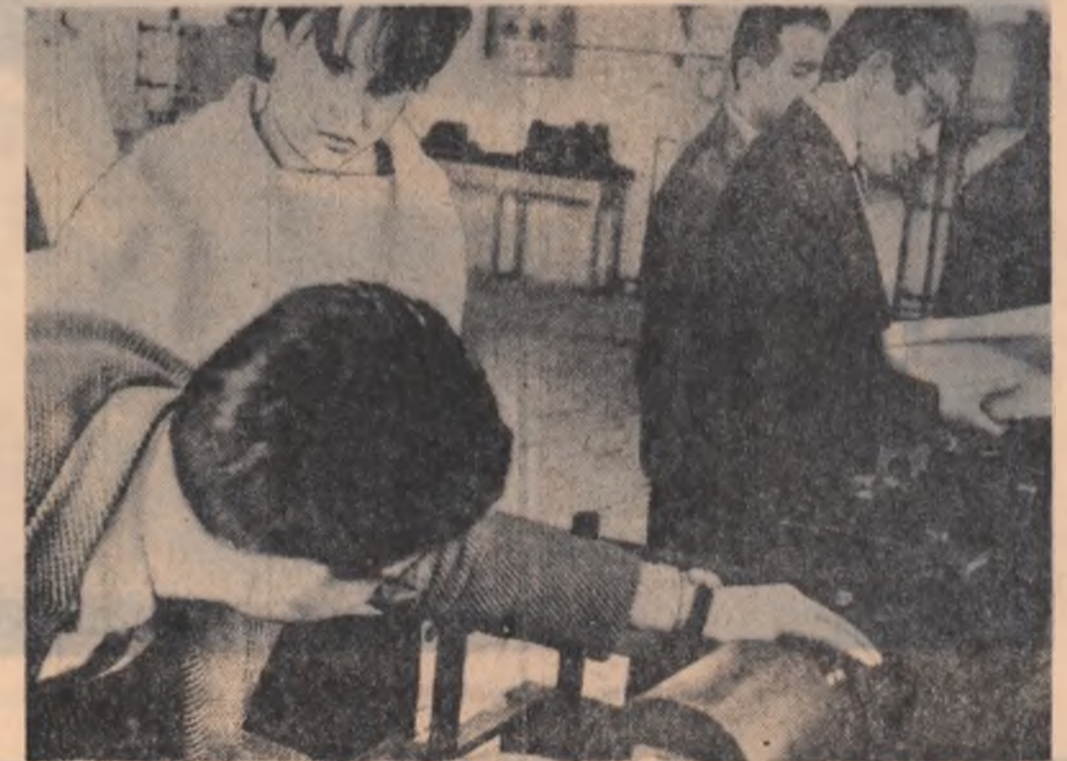
Foto : Agerpres

Bucuroși de oaspeți

BRĂSOV (de la corespondentul nostru). Noua arapă a hotelului „Bulevard“ din Sibiu și-a primit recent primii oaspeți. Camerele sale, la echiparea cărora au contribuit întreprinderi specializate din Sibiu, Avrig, Rădăuți și Odorhei, conferă o notă de eleganță și originalitate la dispun de o capacitate de 140 de locuri. Fiecare cameră este prevăzută cu dispozitive de semnalizare optică și acustică pentru solicitarea personalului, cu aparate telefonice și radio, asigurîndu-se un înalt grad de confort. La parterul hotelului au fost deschise o braserie, un bar de zi, saloane de primire și recepție.

Lucrările de laborator deschid mai larg drumul spre competența inginerescă (la laboratorul de metalurgie al Institutului politehnic din București).

Foto : C. CONSTANTIN

masa de trei ori pe zi, în limitele sumei formate din alocația de hrană plus regia de cantină, precum și cazarea pe toată durata practicii. În cazul cînd organizația socialistă nu are posibilități proprii, va asigura cazarea și masa în colaborare cu organele locale, la alte organizații socialiste din localitate“. Am văzut că în adresa Ministerului Industriei Construcțiilor de Mașini se arată: „Întreprinderile din localitățile unde nu sînt institute de învățămînt superior nu au posibilitatea de a cauza studenții repartizați la practică“. Aici este vorba de un artificiu în interpretarea regulamentării care precizează și faptul că: „În centrele universitare cazarea și masa studenților (în perioada practicii în producție — n.r.) urmează să fie asigurate de către institutele de învățămînt superior“. Rationamentul tovarășilor din Ministerul Industriei Construcțiilor de Mașini s-a conturat simplu: „Noi repartizăm locuri pentru practică numai în localitățile unde sînt institute de învățămînt superior, deoarece în aceste localități obligatiile de a asigura cazarea și masa nu ne revin nouă“. Am citat mai sus exemplul Trustului uzinelor de reparații din Coud-

liul Superior al Agriculturii. Subliniem că și la Ministerul Industriei Construcțiilor s-au adoptat soluții asemănătoare... În prezent, în unele ministere repariturarea locurilor pentru efectuarea practicii studenților în unitățile productive, subordonate acestora, este considerată o... favoare făcută Ministerului Industriei Construcțiilor de Mașini se arată: „Întreprinderile din localitățile unde nu sînt institute de învățămînt superior nu au posibilitatea de a cauza studenții repartizați la practică“. Aici este vorba de un artificiu în interpretarea regulamentării care precizează și faptul că: „În centrele universitare cazarea și masa studenților (în perioada practicii în producție — n.r.) urmează să fie asigurate de către institutele de învățămînt superior“. Rationamentul tovarășilor din Ministerul Industriei Construcțiilor de Mașini s-a conturat simplu: „Noi repartizăm locuri pentru practică numai în localitățile unde sînt institute de învățămînt superior, deoarece în aceste localități obligatiile de a asigura cazarea și masa nu ne revin nouă“. Am citat mai sus exemplul Trustului uzinelor de reparații din Coud-

pentru fiecare întreprindere, să ia toate măsurile care se impun pentru buna organizare a practicii studenților.

Îndrumarea să fie îndrumare și supraveghere

— Conținutul practicii — este de părere acad. Tudor Ionescu — trebuie stabilit pe baze științifice, în funcție de pregătirea teoretică a studenților. Să iei studentul din anul doi (mă refer la studenții de la chimie industrială) și să-l porți, după un grafic de rotație, prin toate secțiile unui combinat chimic — înseamnă să-i oferi un spectacol interesant, dar numai așt.

La aceeași concluzie a ajuns și Direcția generală a învățămîntului superior tehnic și economic din Ministerul Industriei Construcțiilor de Mașini și ai Comitetului Executiv al U.A.S.R. care și-a stabilizat întreprinderile, centre de practică, să stabilească responsabilități concrete

ECOURILE UNUI PLAN TRIST

E greu să renunți la transcrierea unui nume despre care ne-ai avea de spus de cîte lucruri care să-l cinstească. Ascunderea în anonimă e folosită de obicei în presă, atunci cînd omul despre care scrii trebuie ferit de indiscreții. Este cazul la dumneata... D? Este o studentă frumoașă, în facultate și se pomenește numele cu respect și simpatie, ești aleasă de colegi în munci de răspundere pe care le duci la capăt cu cinste... Și totuși ai dreptate: atunci cînd ne-ai rugat să-ți păstrăm anonimă, de pildă, la a tălăluș dimitale, medical, despre care ai spus rîzînd „habar n-am cum arată“ (rîzînd, ca să mascheze durerea, umilința la care te-ai supus). Sau la mama dumitale, recădătorită și ea, care preferă să te prezinte cunoscuților drept „soră“, ca nu cumva, doamne ferește, să se știe că a comis „păcatul“ de a mai avea un copil, dintr-o căsătorie anterioară. Creașcă la bunici, care deși te-au crescut ca pe fiica lor... Uite, vezi, la fiecare din ei există un „fotiuș“, un „deș“, un „Duspe“ care ai putea să spui și un lucru bin, neașteptat de bun, într-un sir de fenomene negative, sau invers, o remarcă dureroasă într-un context care le e în general favorabil. Așa se încurcă viața și coordonatele ei, cînd se aterează nucleul

In rest, ai cunoscut, în cei 21 de ani, suficiente ducurii, care stau la baza actualelor dumitale succese în viață. Ai învățat într-o școală în care te-ai simțit minunat. Ai, la Universitate ai cunoscut colegi admirabili și profesori pe care n-ai să-ți uși niciodată („valorea mai mult decît pînă“ ne spui — ce nobil elogiu pentru ei dar și ce dreapta necruțătoare sentință părinților!). Ești una din valoriile științei de nădejde ale generației dumitale. Porți în adineul sufletului (bine ascunzută de ochii altora!) bogăția dragostei pentru muzică, pentru artă, pentru pianul acela dăruit pe neașteptate de tatăl necunoscut, prin care ai putut obține la Școala populară de artă, media 9,75. Prin urmare ai învins, I. D.!! Și totuși...

Evident, asemenea victorii dîftele lasă urme. Mărturiseste, de pildă, că mulți colegi te socotesc „prea autoritară“, „fără sensibilitate“ (?). Urmele constau deci în această mască de rigiditate și „tărie“ pe care ai învățat să-ți o poți încă din anii copilăriei. O făceai ca să te aperi. O mai faci și acum. Ne-ai servit singură dovez. Le-am notat zîmbind. De pildă: „vii să mă duc la operă cînd e un spectacol prea bun, mă simt prea emoționată, și citeva zile nu mai sînt în stare de nimic“. Sau: „am trecut în jurnalul meu citeva fraze ale conferințarului N“, răsrite într-o adunare generală a U.T.C.-ului: „Voința multora amenință citeodată să fie sfărțată de viață, în existența multora apar momente de gravă cumpănă, dar dacă reușești să le învingi, să te învingi în aceste clipe, atunci, numai atunci vei fi fericit“.

Conferințarului N. a avut, fără îndoielă, dreptate. Dar știi de ce am înregistrat aceste mărturisiri ale dumitale zîmbind? Fîndcă ele dovedeau că „masca“ n-a reușit să-ți îndușească căldura omezească, cuceritoarea și secreta gingășie. Cîndva ele vor ieși la lumină, femeia „prea autoritară“ va dovedi că are, ca orice femeie, ca orice om, dreptul la gingășie.

Studiez electroradiofizica. Cunoști deci mult mai multe decît noi despre legile căldurii. Să adăugăm o singură lege, care nu se învață în tratate. Lipsa de căldură sărăcește. Cei trei „sărăciți“ din viața dumitale, au fost tatăl, mama și... dumneata însăși... Dintre ei, mi se pare că numai dumneata ai dreptul și vei regăsi drumul spre deplină bogăție sufletească. Ei, nu... Va fi o sancțiune, pe care nu le-o dorești, desigur, dar pe care o oferă viața, fără să întrebze pe nimeni.

IONEL HRISTEA

Viața de organizație

NOTE

„Te duci și tu, și-n urma ta...“

Despre activitatea tinerilor din sectorul zootehnic al comunei Drăgești, raionul Oradea, s-a vorbit mult în organizația agricolă de cooperativă de producție. S-a dezbătut în adunări generale, s-a analizat în ședințe de birou, în plene de comitet. Un paragraf special i se consacră și în planurile de muncă ale acestei organizații. Spre exemplificare, desprindem dintr-un astfel de plan: „biroul organizației de bază se va preocupa de pregătirea saivilor pentru fătarea și hrănirea oilor“; „vom controla felul cum sînt îngrijite și hrănite animalele“, „se vor face tratamente veterinare necesare pentru animalele pentru primăvară“ — și cite și mai cite.

Întrebat cîți tineri lucrează în sectorul zootehnic, secretara organizației U.T.C., VIORICA POPA ne-a răspuns: unul. „Gurile rele“ vorbesc că nici acesta nu mai sînt mult.

Vorba cîntecului: „Te duci și tu, și-n urma ta...“

Mot-a-mot

Criticată în repetate rînduri la comitetul raional că nu se preocupă de problemele culturale, educative, secretara comitetului U.T.C. de la Fabrica de medicamente „Tableta“ a reținut o idee în esență foarte importantă: „Pentru cîrinderea masei de tineri la activități nu sînt suficiente acțiunile pe plan raional. Fiecare organizație trebuie să se bizuie pe propriile forțe“.

Și iată-ne la prima „Joiă a tineretului“. Un spectacol hazliu: Fetele dansează cu... fete. În toată sala de dans nici un singur băiat. (Nici nu sînt în fabrică).

Cu... sau fără!

În comitetul U.T.C. al autobazei „Marfă“ din Oradea există și o fată. Așa cum era firesc, această a primit sarcina să se ocupe de resortul „munca cu fetele“. De acesta, și numai de acesta, pentru că, precum se știe, munca în rîndul tinerelor fete este o muncă grea, care presupune, pe lîngă eforturi sustinute, delicatețe, tact pedagogic, finețe. Un amănunt, însă, rămîne precizat: în toată autobaza nu sînt decît patru fete. N-am reținut, însă, bine: patru cu responsabilă cu tot, sau fără ea? Oricum, grea răspundere apasă pe umerii bietel membre din comitetul U.T.C.!

STUDENTUL PRACTICANT

(Urmare din pag. 1)

specialist în exploatarea feroviară și apoi inginer șef de depou, am fost, — în perioadele de practică studentescă — fochist, mecanic de locomotivă... Să nu uităm că ingineria începe în momentul în care specialistul știe ceea ce știe muncitorul, maestrul, tehnicianul și în plus multe altele.

Redăm aici și opinia acad. Tudor Ionescu — prof. la Facultatea de chimie industrială:

— Constitue un neajuns faptul că practica în producție a studenților are în exclusivitate caracter informativ? Da... Studentul se informează la curs, la seminar, în bibliotecă. În uzină el trebuie să acumuleze în primul rînd cunoștințe practice, să capete deprinderi practice. La sfîrșitul anului IV, de pildă, practica de specialitate trebuie să-l pună pe student în situația maestrului, a tehnicianului, a inginerului. În urma acestei practici studentul trebuie să cunoască bine procesul tehnologic, calitatea materiilor prime, calitatea produselor fabricate, programul de lucru în secțiile cheie de fabricație — astfel încît să poată înlocui pe maestrul sau pe tehnician.

Este important să arătăm aici că la Ministerul Industriei Construcțiilor de Mașini sînt primite favorabil. Într-o convorbire cu conf. ing. George Paizi, director general adjunct, ni s-a relatat, însă, că există cauze obiective care împiedică, în prezent, participarea efectivă a studenților-practicanți în procesul de producție:

— Întrebarea este: avem noi posibilități să punem la îndemna studentului — în perioada practicii în producție — mașini, scule, materiale? Putem să-l lășăm pe student, într-un combinat siderurgic, de pildă, să conducă procesul de elaborare a unei șarii? Putem lăsa pe mîna studenților instalațiile moderne dintr-o uzină chimică sau tabloul de comandă al unei hidrocentrale? Răspunsul este — da... dar numai sub supraveghere strictă a unui personal calificat.

Inginerul șef al Fabricii de mașini unele și agregate București, Valentin Birta, ne spunea: „La noi în uzină dă studentul-practicanț nu se va încadra efectiv în procesul de producție, pentru el practica înseamnă timp pierdut. Cîns le crează studentului posibilitatea de a lucra efectiv în producție? Firește, uzina. Dar cînd uzina devine

centru de practică pentru citeva sute de studenți, vă asigur, ea nu-și mai poate îndeplini obligațiile ce-i revin din convenția de colaborare“.

Fantezie în interpretarea actelor normative

Cei mai mulți dintre studenții Facultăților tehnice efectuează practica în producție în întreprinderi constructoare de mașini. Iată de ce, pentru a primi explicații în legătură cu concentrarea a sute de studenți într-o singură uzină, fapt care împiedică în cea mai mare măsură buna organizare a practicii, am făcut o vizită la Ministerul Industriei Construcțiilor de Mașini: Aici aflăm că Ministerul Industriei Construcțiilor de Mașini se face vinovat de aglomerarea uzinelor în perioada practicilor studenților de faptul că, exclușindu-se astfel posibilitatea îndrumării efective, studenții-practicanți devin vizitatori ai uzinelor. Iată însă că Ministerul Industriei Construcțiilor prezintă probe în apărare... Prin adresa nr. 30070 din 8 februarie 1967 Ministerul Industriei Construcțiilor de Mașini face cunoscut Ministerului Industriei Construcțiilor de Mașini că: „În ceea ce privește asigurarea cazării pe timpul practicii — vă informăm că întreprinderile din localitățile unde nu sînt institute de învățămînt superior, nu au posibilitatea de a cauza studenții repartizați la practică“. Semnează... director adjunct, ing. Claudiu Beiu. O adresă asemănătoare — este vorba despre adresa nr. 1761 din 15 februarie 1967 — a primit Ministerul Industriei Construcțiilor de Mașini și ai Comitetului Executiv al U.A.S.R. la care s-a referit în adresa nr. 30070 din 8 februarie 1967. Semnează directorul general al Trustului uzinelor de reparații, ing. L. Topîrcăanu.

Să vedem acum dacă întreprinderile au (sau nu) obligația să asigure studenților — practicanți cazarea și masa. Potrivit regulamentării legale în vigoare „organizațiile socialiste unde se desfășoară practica în producție a studenților au obligația să asigure studenților, în perioada de practică

Vizita în Italia a președintelui de Stat al Planificării

MILANO 11. — Trimisul special Agerpres, N. Puicea, transmite: Vineri dimineață, președintele de Stat al Planificării, Maxim Berghianu, însoțit de Cornel Burtică, ambasadorul României la Roma, Maurizio Novac, vicepreședintele al C.S.P., de consilieri și experți a vizitat societatea italiană Snam-Progetti din Milano. Impresă de societățile Agip și Anic, Snam-Progetti constituie grupul de întreprinderi italiene în care capitalul de stat deține ponderea principală și este cunoscută sub numele de „E.N.I.” (Întreprinderea națională pentru hidrocarburi). Președintele Snam-Progetti, prof. Dinelli, și alți membri ai conducerii întreprinderii E.N.I. din Milano au înfățișat rolul acestei societăți. Întreprinderile E.N.I. de la Milano se ocupă în principal cu proiectarea, studiul și orientarea activității în domeniul petrochimiei. Au fost vizitate apoi laboratoarele, sectorul de proiectare și cîteva

stații-pilot în domeniul petrochimiei. După-amiază a fost vizitată cunoscuta societate Pirelli din Milano, în ale cărei uzine lucrează peste 85.000 de salariați. Aici se produc cauciucuri pentru autovehicule, cabluri electrice și diferite articole tehnice din cauciuc. Emanuele Dubini, administrator delegat al societății — președintele asociației industriștilor din Liguria — a informat pe oaspeți despre activitatea societății atât în Italia, cât și peste hotare, despre relațiile ei cu diferite întreprinderi din România. Președintele Comitetului de Stat al Planificării, Maxim Berghianu, din cursul invitației președintelui Institutului de Studii pentru Politica Internațională din Milano (I.S.P.I.), a prezentat la sediul acestui institut expunerea „Economia Republicii Socialiste România și perspectivele ei de dezvoltare, relațiile economice externe ale României”. Au fost de față prefectul orașului Milano, oameni de afaceri, reprezentanți ai Camerei de comerț, reprezentanți consulari și ziaristi din acest important centru industrial al Italiei.

SUEDIA. — Imagine din centrul Stockholmului

Franța SCRUTINUL „DUELURILOR”

După o imensă și concentrată campanie electorală, desfășurată pe parcursul unei singure săptămâni, alegătorii francezi pășesc astăzi din nou în fața urnelor pentru cel de-al doilea tur de scrutin al alegerilor legislative.

Primum tur de scrutin, de la 5 martie, bazat pe principiul majorității absolute, a elucsidat distribuția mandatelor în numai 81 de circumscripții din totalul de 486. Competiția rămâne așadar deschisă în majoritatea circumscripțiilor electorale, mai precis în 405 circumscripții.

Caracteristica alegerilor de astăzi constă în ceea ce presa franceză denumește „delimitarea precisă a fronturilor”. În 323 de circumscripții electorale se vor confrunta doi candidați: unul al grupării celei de-a V-a Republici și unul al forțelor de stnga. Acesta este „duelul” se datorește, în cea mai mare măsură aplicării acordurilor politice și tactice realizate între grupările de stnga (acord care vizează desistarea reciprocă în favoarea candidaturii stingii cel mai bine plasat după primul tur de scrutin). Formațiunile stingii au candidat unic în 360 de circumscripții.

„Pentru prima oară în istoria modernă — remarcă France Presse — Franța cunoaște

o astfel de polarizare a forțelor politice... Această simplificare a vieții politice franceze, inimaginabilă cu cîteva ani în urmă, apare ca o trăsătură esențială a celui de-al doilea tur de scrutin”. De fapt, simplificarea s-a vădit a fi caracteristică întregii bătaii electorale pentru noua Adunare Națională. Ea și-a găsit expresia cea mai evidentă în „duelul” care se desfășoară azi în majoritatea circumscripțiilor. Dar această situație este în fapt, rezultanta unor fenomene evidențiate cu pregnanță în rezultatele primului tur de scrutin. Formațiunile de dreapta au ieșit practic zdrobite la 5 martie, iar așa-numitele formațiuni „marginale”, partide și grupări mărunte, au fost total anihilate. Centrul democratic al lui Lecanuet — care avea ambiția să joace un rol în gruparea „cea de-a V-a Republică” și forțele de stnga — a fost marcat învinșat al consultării electorale de duminică trecută.

Dacă scrutinul decisiv de astăzi, se înscrie sub semnul simplificării bătaiei politice, el se desfășoară totodată, ca o confruntare foarte strînsă. O atestă, în primul rând, prognoza solidă furnizată de rezultatele primului tur de scrutin: circa 10 milioane de voturi obținute de forțele de

stnga față de aproape 8 milioane și jumătate obținute de gruparea „cea de-a V-a Republică”. Practic, în peste 70 la sută din circumscripțiile rămase în balotaj, diferența dintre candidatul U.N.R. și cel mai bine plasat candidat al stingii a fost minimă.

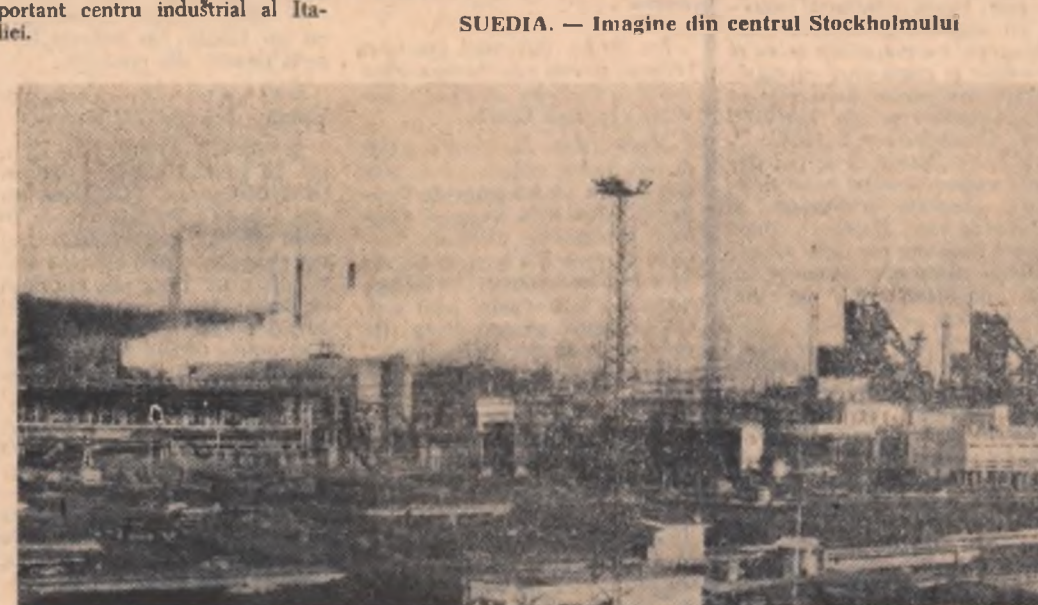
Analiza rezultatelor primului tur de scrutin a determinat mulți observatori politici să conchidă că „partida a fost (aproape) jucată” (ca să cităm titlul comentariului lui PARIS JOUR). Rămâne de văzut dacă scrutinul de azi va aduce modificări sensibile tendințelor principale relevate de consultarea din 5 martie: menținerea pozițiilor grupării „cea de-a V-a Republică” (deținătoare majorității în legislatura precedentă), progresul remarcabil al forțelor de stnga și mai ales al partidului comunist, regresul accentuat al Centrului democratic.

Marea necunoscută a scrutinului de azi rămîne ceea ce presa franceză denumește „limitele conștiinței de stnga a electoratului de centru stnga”. Multe depind de orientarea acestor fracțiuni a electoratului care, la primul tur a votat pentru candidații Federației stingii democratice și socialiste.

EM. RUCAR

Medalie de aur pentru „F-200”

BERLIN 11 — Corespondentul Agerpres, St. Deju, transmite — La tirgul internațional de primăvară de la Leipzig au fost acordate medalii celor mai bune produse prezentate la actuala ediție. Instalația românească de foraj „F-200”, care încă din prima zi a tirgului a fost apreciată elogios de specialiști din diverse țări, a fost distinsă cu o medalie de aur.

MINISTRUL COMERȚULUI EXTERIOR AL ROMÂNIEI ÎN SUECIA

STOCKHOLM 11 (Agerpres). Delegația română condusă de Gheorghe Cioară, ministrul comerțului exterior, a vizitat uzinele A.S.E.A. din Västerås, specializate în construcția de utilaje energetice și electrotehnice, care au furnizat țării noastre licența pentru fabricarea locomotivelor electrice. Membrii delegației au discutat cu președintele concernului A.S.E.A., Curt Nicolin probleme privind continuarea și dezvoltarea relațiilor de afaceri și de cooperare tehnico-industrială dintre concernul A.S.E.A. și întreprinderi românești specializate.

Delegația a vizitat, de asemenea, firma Bolinder-Munktell din cadrul grupului Volvo, firmă specializată în construcția de autovehicule grele, echipament forestier și mașini agricole.

In seara zilei de 10 martie, Eduard Mezinescu, ambasadorul Republicii Socialiste România în Suedia, a oferit în sala onoarele ambasadei o recepție în cinstea ministrului comerțului exterior Gheorghe Cioară. Au participat Gunnar Lange, ministrul comerțului și industriei al Suediei și alte personalități suedeze.

Noi dezvoltări la Dallas

DALLAS 11 (Agerpres). — Ranon Cummings, fost șofer de taxi din Dallas (Texas), a confirmat vineri în fața ziaristilor că a transportat pe Lee Harvey Oswald, asasinul președintelui Kennedy, la cabaretul lui Jack Ruby, la începutul anului 1963. El a precizat că Oswald era însoțit de David Ferrie, deceiver recent la New Orleans în circumstanțe misterioase, și de o altă persoană în vîrstă pe care nu a putut-o identifica.

Răspunzînd la întrebările ziaristilor, Cummings a declarat că nu a vorbit în trecut despre aceasta, deoarece îi era

Deși importul american de materie cenușie datează de multă vreme, se pare că fenomenul a devenit acut de-abia din 1961 încocoace. Atunci „achizițiile” de savanți au început să fie făcute sistematic, „științific” — decurător de meserie au descins în Europa și au oferit oamenilor de știință poziții „confortabile și foarte bine plătite”. Se povestește că unul dintre acești agenți americani, după ce și-a făcut destul de bine meseria la Londra, a simțit o minie cîrpiță în lumea presei și în cercurile politice britanice. Ministrul de atunci pentru problemele științifice, lordul Hailsham, n-a ezitat să înfiereze chiar în Camera Comunelor pe „hoțul de creiere”. A doua zi după intervenția ministrului, „hoțul”, care se afla tot în capitala britanică, a primit peste 2.000 de oferte. „Habar n-aveam, i-au spus candidații, că do. căutați specialiști; ministrul ne-a adus la cunoștință”.

Recrutări masive s-au făcut apoi în R.F.G., Belgia, Olanda, țările scandinave etc. Au fost stabilite contacte la nivelul universităților și institutelor de cercetări, punîndu-se la piciorie un întreg serviciu de informații cu sarcina de a semna toate elementele de mare valoare.

În fața atitudinii guvernelor din țările amintite, Organizația Națiunilor Unite a inițiat, prin intermediul Institutului pentru formarea de cercetători și de savanți, o anchetă asupra întregii probleme. Ca urmare a anchetei, în ultimul timp au fost date pentru prima dată publicității cifre care, îndeobște, circulau doar în „mediile autorizate”. Potrivit acestor decalari, între 1949 și 1964, Statele Unite au „importat” peste 85.000 de savanți, ingineri și medici. Dintre aceștia 15.523 au sosit în S.U.A. în anii 1963-1964 (ultimii ani anchetați). În prezent, 27 la sută dintre medicii care practică în spitalele americane și 24 la sută dintre membrii Academiei de științe din S.U.A. sînt „de import”. Din cei 43 laureați americani ai Premiului Nobel pentru fizică și chimie, 16 sînt procești din universitățile străine.

Care este cîștigul american de pe urma „importului de materie cenușie”? Directorul institutului amintit, C. Henderson, îl apreciază astfel: În 1967 Statele Unite vor economisi multe milioane de dolari importînd din diferite țări cercetători și savanți deja formați; o evaluare precisă a beneficiilor pe care le aduce un asemenea import este dificilă, dar se poate spune, în mare, că ele vor echivala, pentru 1967, cu întregul „ajutor american” cheltuit în Europa în 1949.

Contingentul cel mai mare îl dau, firește, țările europene la care ne-am referit mai sus. În fiecare an, 10 la sută din noile lor promoții de savanți și cercetători iau drumul S.U.A. Parisul se mîndrește că, totuși, printre cei plecați, numărul francezilor este foarte redus. Așa, de pildă, din cei 15.523 specialiști plecați în anii 1963 — 1964, 5.000 erau englezi, 3.000 scandinavi, 2.800 vest-germani și doar... 552 francezi.

Nu e greu de observat că, în linii generale înfruntarea are loc între Statele Unite, pe de o parte, și cele două organisme economice vest-europene C.E.E. și A.E.L.S. — pe de alta. Prin urmare, puternicul dual S.U.A. — C.E.E. se manifestă nu numai cu privire la materia primă, ci și la materia cenușie. R. Marjolin, personalitate marcantă a Pieții comune, o spune destul de clar: „Capacitatea de descoperiri științifice încă astăzi un rol analog cu posesarea, în trecut, de cămătuire de materii prime și surse de energie”. Or, uduăg el, cele șase țări ale Pieții comune se caracterizează prin emigrarea creierelor, și dacă ele vor rămîne în continuare primii exportatori de inteligență pentru S.U.A., se vor condamna la o subdezvoltare cronică. „Alături de tensiunea inflaționistă — conchide Marjolin — fuga creierelor este principala ipotecă ce apasă asupra perspectivelor noastre economice”. O ipotecă destul de grea...

ION D. GOIA

Asaltul Oceanelor

În timp ce navele cosmice se avîntă tot mai departe în imensitatea spațiului extratmosferic, în timp ce se elaborează planuri detaliate pentru debarcarea pămînturilor pe Lună și în diferite planete, savanții din numeroase țări ale lumii desfășoară o bătălie, nu mai puțin dramatică, pentru cucerirea adîncurilor mărilor și oceanelor.

De peste 20 de ani se desfășoară această exploatare științifică a unei părți gigantice care, pînă nu de mult, fusese practic necunoscută. Este vorba de un „teritoriu” care, prin suprafața lui, acoperă trei sferturi din planeta noastră. Cît privește volumul apei, oceanul conține aproximativ 50 de milioane de metri cubi, ceea ce reprezintă de 12 ori volumul tuturor continentelor aflate la suprafață.

Cercetările au un scop precis. Stabilirea, cu cea mai mare exactitate, a faunei și florei mărilor și oceanelor, a bogățiilor aflate atît în apă cît și pe fundul marin. Aceasta pentru că s-a ajuns la concluzia că oceanele vor constitui, nu peste multă vreme, una din principalele surse de aprovizionare a oameinilor cu alimente din cele mai diferite și din cele mai prețioase. Cercetările întreprinse în acest fel au dat rezultate pozitive astfel încît inginerii francezi au construit alte două batiscafe, mai perfecționate, „FNRS-3” și „Archimede”. Pe bordul unei nave de acest tip, „Trieste II”, a fost realizată, la 23 ianuarie 1960, în Pacific, o scufundare record la o adîncime de 11.521 metri. Încercarea a avut loc într-o depresiune marină din dreptul insulei Guam considerată drept cea mai adîncă din lume. Specialiștii apreciază că acest record va putea

fi doborât cu foarte mare greutate. Batiscafele sînt echipate cu o aparatură numeroasă care permite măsurarea temperaturii și compoziției apei la diferite adîncimi. Datorită unei „gheare” rotative pot fi luate mostre de roci de pe fundul marin. Oceanograful care pot privi prin hublouri (ferestre rotunde speciale) în mediul inconjurător luminat de reflectoare puternice au, de asemenea, posibilitatea să captureze speciile ale florei și faunei submarine cu ajutorul unor plase speciale.

După diferitele necesități ale cercetărilor submarine au fost construite tipuri diferite de batiscafe și alte aparate scufundătoare. Ele pot să coboare pînă la 5.000 metri, 2.000 metri și chiar 10.000 de metri. Așa este cazul minusculei submarine științifice americane „Alvin”, a vînd o greutate de 15 tone și care poate să coboare pînă la o adîncime de 3.000 metri. La bordul acestor submarine în miniatură pot să se găsească de la doi la cinci oameni. „Aluminat” este un alt submarin în miniatură, a cărui cochiș este construit dintr-un aliaj din aluminiu care are aceeași rezistență cu a oțelului dar prezintă avantajul că are o densitate de trei ori mai mică. „Aluminat” poate să coboare pînă la 450 metri și este prevăzută cu aparate ultra moderne, printre care și ultrasunete. Savanții sovietici folosesc la rîndul lor batiscaful „Altair II”, construit special pentru detectarea bancurilor de pești și a florei submarine.

I. RETEGAN

Eșecul negocierilor anglo-malteze

Tratatul anglo-maltezesc a eșuat definitiv în urma ultimii negocieri care a avut loc la 10 martie. După cum a anunțat în Camera comenilor Patrick Gordon Walker, ministrul fără portofoliu, conducătorul delegației britanice la tratativele cu oficialitățile malteze, negocierile nu au ajuns la nici un rezultat, întrucît nici una din părți nu a renunțat la poziția sa. Totodată, el a menționat că Borg Olivier, primul ministru al Maltei, care s-a aflat în fruntea delegației acestei țări, a respins oferta britanică, ceea ce a impus sistarea tratativelor.

La rîndul său, Borg Olivier a declarat ziaristilor că dacă nu se va ajunge la un acord, parlamentul va ratifica legea privind retragerea actualului statut al trupelor britanice staționate în Malta, ceea ce echivalază cu o expulzare a acestora.

PE SCURT

● FOSTUL GUVERNATOR al statului Guanabara, Carlos Lacerda, a anunțat vineri la Sao Paulo, metropola industrială a Braziliei, intenția sa de a realiza o apropiere de curentele politice de stnga. El a afirmat că ar dori o coaliție denumită „Frontul amplu” al muncitorilor, conducătorilor sindicatelor și studenților. În acest fel, subliniază agenția France Presse, preluarea puterii la 15 martie de către marșalul Costa e Silva, prin înstaurarea lui în postul de președinte al Braziliei, va coincide cu nașterea „Frontului amplu” pe care Lacerda intenționează să-l realizeze în alianță cu fostul președinte, Juscelino Kubitschek, și care, pe baza unui larg sprijin popular, va constitui „un adevărat arbitru al politicii naționale”. Această coaliție ar trebui, după Lacerda, să devină în viitor un mare partid popular de centru-stnga.

● ÎNTRE 1 și 10 martie, la Londra s-au desfășurat convorbirile dintre delegațiile comerciale ale Marii Britanii și R.P. Bulgaria care s-au încheiat cu semnarea unui protocol cu privire la schimbul de mărfuri dintre cele două țări pe perioada 1 aprilie 1967 — 31 martie 1968. Protocolul prevede o sporire cu 12 la sută a volumului schimbului de mărfuri față de perioada corespunzătoare a anului trecut. În baza prevederilor sale, schimbările reciproce de mărfuri se vor ridica la 15.200.000 lire sterline.

● AGENȚIA France Presse anunță că Indira Gandhi va fi aleasă, fără opoziție, în postul

teamă pentru viața lui și a familiei sale. Acum, a spus el, nu mai are teamă. „Sînt capabil să am grijă singur de mine”. Martorul a indicat că își amintea foarte bine de Oswald, deoarece îl mai transportase o dată cu taxiul și, pe drum, au stat mult de vorbă despre perioada petrecută în armată. Cummings a anunțat că va pleca la New Orleans, unde va depune mărturie în fața Marelii juriu care a început audieri în legătură cu acuzațiile procurorului Jim Garrison, privind existența unui complot vizînd asasinarea președintelui Kennedy.

PE SCURT

● CONDUCEREA partidului politic laotian. Neo Lao-Haksat, a trimis un mesaj copreședintelui Conferinței de la Geneva privind Laosul în care denunță folosirea de către avioanele S.U.A. a substanelor toxice în mai multe regiuni laotiene. Mesajul menționează că folosirea gazelor toxice de către americani împotriva populației pacifice reprezintă acte de agresiune ce contravin flagrant acordurilor de la Geneva din 1962, privind Laosul.

● PE STRĂZILE capitalei Republicii Sud-Africane au avut loc în ultimele zile puternice demonstrații de protest împotriva politicii de apartheid. Organizațiile democratice s-au pronunțat împotriva proiectelor de lege, care se dezbate în parlamentul

● STATELE UNITE vor trimite în această vară către Antarctica două avioane care vor zbura în condiții dificile de noapte polară. Posibilitatea efectuării unor astfel de zboruri a fost demonstrată practic de

Republicii Sud-Africane, privind crearea de lagăre de muncă forțată pentru tinerii de culoare.

● SUB EGIDA societății „Investors Overseas Services”, va avea loc la Geneva între 28-31 mai, un simpozion asupra problemelor asigurării păcii și înțelegerii între popoare. În cadrul simpozionului, la care au fost invitate aproximativ 300 de personalități politice și culturale din toate continentele, vor fi dezbătute diferite aspecte ale unor probleme legate de coexistența pasnică și relațiile Est-Vest.

Secretarul general al simpozionului va fi James Roosevelt, fiul fostului președinte al S.U.A. Secretarul general al O.N.U., U Thant, va rosti o cuvîntare la deschiderea lucrărilor.

● 10 LA SUTĂ din populația R. S. Azerbaidjane sînt oameni în vîrstă de peste 80 de ani. La 10.000 de locuitori, în Azerbaidjan revin 84 de persoane care au împlinit un secol. Un grup de fiziologi au alcătuit o originală hartă a repartiției pe zone geografice a acestor persoane. Cu cît se apropie de zonele de munte, cifrele de pe hartă cresc considerabil. La o înălțime de peste 2.000 metri, în satul Barzava, trăiește cel mai bătrîn locuitor al planetei noastre, Sıralı Mîslimov, care a împlinit 162 de ani. Tot în regiuni muntoase trăiește Șarın Garanov, de 139 de ani, și soții Kasimov, de 122 de ani. Toți aceștia continuă să facă munci fizice ușoare în aer liber.